NORAKSTS
Lieta Nr.142227811
1-1432-12/17

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2012.gada 22.jūnijā

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese D.Makarova,

piedaloties pieteicējam *V.D.*, atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes pārstāvei *V.Š.*,

atklātā tiesa sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *V.D.* pieteikumu par Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes 2011.gada 27.jūnija lēmuma Nr.2795 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes Satiksmes administratīvo pārkāpumu izskatīšanas biroja Meklēšanas nodaļas inspektore 2011.gada 7.martā sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.PA868123 (turpmāk – protokols) par to, ka 2011.gada 13.janvārī plkst.18.02 Rīgā pieteicējs *V.D.* vadīja transportlīdzekli Hyundai Sonata, valsts reģistrācijas numurs */reģistrācijas numurs/*, pa Valdeķu ielu no K.Ulmaņa gatves puses Saulkalnes ielas virzienā, pretī namam Valdeķu ielā Nr.6 pieteicēja braukšanas joslā atradās šķēršļi – stāvošie transportlīdzekļi –, kurus apbraucot, pieteicējs nedeva ceļu pretī braucošajam transportlīdzeklim Jaguar, valsts reģistrācijas numurs */reģistrācijas numurs/,* kuru vadīja *A.O.* Pēc negadījuma pieteicējs no notikuma vietas aizbrauca.

Izskatījis administratīvā pārkāpuma lietu, Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes Satiksmes administratīvo pārkāpumu izskatīšanas biroja Administratīvās nodaļas galvenais inspektors 2011.gada 11.aprīlī pieņēma lēmumu Nr.050/PA86123, kurā konstatēja, ka pieteicējs ir pārkāpis Ministru kabineta 2004.gada 29.jūnija noteikumu Nr.571 „Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk – Ceļu satiksmes noteikumi) 4., 10. punkta, 50.4.apakšpunkta, 51., 52. un 125.punkta prasības, par ko paredzēta atbildība Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 149.[16] panta piektajā daļā un 149.[9] panta devītajā daļā. Par izdarīto pārkāpumu pieteicējam uzlikts naudas sods septiņdesmit latu apmērā.

Ar Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes 2011.gada 27.jūnija lēmumu Nr.2795 (turpmāk – pārsūdzētais lēmums) apstrīdētais lēmums atstāts negrozīts.

[2] Nepiekrītot pārsūdzētajam lēmumam, pieteicējs vērsās administratīvajā tiesā, lūdzot to atcelt. Pieteikumā ietverti šādi apsvērumi un argumenti.

[2.1] Pārsūdzētajā lēmumā iestāde atsaucas uz *E.N.* liecībām, kurās *E.N.* norāda, ka brauca aiz pieteicēja transportlīdzekļa un piefiksēja pieteicēja transportlīdzekļa valsts reģistrācijas numuru un krāsu. Pieteicēja ieskatā sliktos laika apstākļos un tumšā diennakts laikā, kāds tas ir janvārī laikā no plkst.17.00 līdz 18.00, nav iespējams uzreiz saskatīt vairākus apstākļus, proti, priekšā braucošā transportlīdzekļa marku un reģistrācijas numuru, to, ka šis transportlīdzeklis saduras ar pretī braucošo transportlīdzekli un to, ka sadursmes rezultātā pretī braucošajam transportlīdzeklim tiek sasists atpakaļskata spogulis. Pieteicēja ieskatā šos visus

apstākļus nav iespējams piefiksēt arī tāpēc, ka ceļi negadījuma laikā un vietā bija slikti apgaismoti, bet kustība notika tikai pa iebrauktām sliedēm. Pieteicējs uzskata, ka pārsūdzētajā lēmumā netika izvērtēts, ko tieši varēja redzēt liecinieks *E.N.* un kādā attālumā no pieteicēja transportlīdzekļa viņš atradās, lai būtu ievērota droša distance.

[2.2] Pieteicēja ieskatā ir apšaubāmi arī pretī braucošā transportlīdzekļa Jaguar vadītājas *A.O.* sniegtie paskaidrojumi, tostarp attiecībā uz to, kādi viņas vadītajam transportlīdzeklim tika nodarīti bojājumi sadursmes rezultātā ar pieteicēja transportlīdzekli. Pieteicējs uzskata, ka pie norādītā apmēra bojājumiem bija jābūt nopietnai sadursmei, kuras rezultātā turpināt braukšanu nebūtu iespējams vispār. Turklāt *A.O.* apgalvojumi nesakrīt ar faktu, ka pieteicēja transportlīdzeklim nav bojājumu automašīnas korpusā.

[2.3] Kā apgalvo pieteicējs, pēc sadursmes ar pieteicējam nezināmu transportlīdzekli, kurš turklāt lielā ātrumā pabrauca garām pieteicēja transportlīdzeklim, pirms tam iebraucot pieteicēja braukšanas joslā, pieteicējs turpināja ceļu, līdz varēja apstāties, netraucējot pārējiem satiksmes dalībniekiem. Saskare ar otru transportlīdzekli bija nenozīmīga, tās rezultātā tikai aizlocījās pieteicēja transportlīdzekļa atpakaļskata spogulis vadītāja pusē. Pēc apstāšanās pieteicējs to atlocīja, kā arī pārbaudīja, vai nav apstājies otrs transportlīdzeklis. Tā kā otrs transportlīdzeklis nebija apstājies, pieteicējs no notikuma vietas aizbrauca. Turklāt, kā apgalvo pieteicējs, uz ceļa vispār nebija apstājies neviens transportlīdzeklis, tāpēc pieteicēja ieskatā ir pretrunīga *E.N.* liecība, kurā norādīts, ka viņš apstājies un gājis pie transportlīdzekļa Jaguar vadītājas, lai ziņotu, ka viņš ir liecinieks negadījumam.

[2.4] Pārsūdzētais lēmums pieņemts, pamatojoties uz *A.O.* un *E.N.* liecībām, tomēr netika ņemtas vērā pieteicēja transportlīdzeklī esošo personu liecības, atsaucoties uz viņu it kā ieinteresēto stāvokli.

[2.5] Iestāde nepamatoti paļāvusies uz *A.O.* apgalvojumiem, ka sadursmi izraisījis pieteicējs. Tāpat netika vērtēts, ar kādu ātrumu pārvietojās pati *A.O.*

[2.6] Pārsūdzētajā lēmumā norādīts, ka no Operatīvās vadības biroja zvanu ierakstiem izriet, ka *A.O.* norādījusi uz sānu skata spoguļa bojājumu, bet nav norādes uz tiem bojājumiem, uz kuriem *A.O.* norādījusi vēlāk. Nav fiksēts, kad tieši Operatīvās vadības birojā tika pieņemts *A.O.* zvans.

[3] Iestāde tiesai iesniegtajos rakstveida paskaidrojumos pieteikumu neatzīst šādu motīvu dēļ:

[3.1] Lielāka ticamība piešķirama *A.O.* un *E.N.* sniegtajiem paskaidrojumiem, jo nav rodams saprātīgs skaidrojums apstāklim, kādēļ viņi būtu norādījuši tieši uz pieteicēja transportlīdzekli, ja tas nebūtu izraisījis ceļu satiksmes negadījumu un no negadījuma vietas aizbraucis. Iepazīstoties ar Operatīvās vadības biroja zvanu ierakstiem, tika secināts, ka *A.O.* un *E.N.* nav savstarpēji pazīstami. Tāpat nav konstatēts, ka *A.O.* būtu pazīstama ar pieteicēju un būtu ieinteresēta sniegt nepatiesas liecības. Izvērtējot *O.N.*, kurš negadījuma laikā atradās pieteicēja transportlīdzeklī, sniegtos paskaidrojumus, secināms, ka tie vērtējami kritiski, jo viņš ir pazīstams ar pieteicēju un līdz ar to pastāv liela varbūtība, ka viņi savus paskaidrojumus saskaņojuši par labu pieteicējam nolūkā noliegt viņa aizbraukšanu no negadījuma vietas.

[3.2] Gan pieteicēja transportlīdzeklim, gan transportlīdzeklim Jaguar fiksēto bojājumu raksturs norāda uz to, ka sadursme objektīvi bijusi pietiekami spēcīga. Pieteicējam bija jāaptur savs transportlīdzeklis un jāpārliecinās par to, vai sadursmes rezultātā nav radušies bojājumi otram sadursmē iesaistītajam transportlīdzeklim, kā arī jāziņo policijai par negadījumu, nevis, konstatējot, ka viņa transportlīdzeklim nav radušies bojājumi, jāaizbrauc no negadījuma vietas.

[4] Pieteicējs tiesas sēdē uzturēja prasījumu uz pieteikumā ietverto motīvu pamata. Iestādes pārstāve prasījumu neatzina, atsaucoties uz pārsūdzētajā lēmumā un paskaidrojumā minētajiem argumentiem.

Tiesas sēdē tika nopratināti liecinieki *E.N.*, *O.N.* un *M.V.*

Motīvu daļa

[5] Lietā izšķirams jautājums, vai pieteicējs pamatoti saukts pie administratīvās atbildības pēc LAPK 149.^{9} panta devītās daļas un 149.^{16} panta piektās daļas par Ceļu satiksmes noteikumu 4., 10.punkta, 50.4.apakšpunkta, 51., 52. un 125.punkta prasību neievērošanu.

I

[6] Vispirms tiesa noskaidros, vai pieteicējs ir pārkāpis Ceļu satiksmes noteikumu 125.punkta prasības, par ko atbildība paredzēta LAPK 149.^{9} panta devītajā daļā.

Saskaņā ar Ceļu satiksmes noteikumu 125.punktu, ja samainīšanās ar pretim braucošo transportlīdzekli ir apgrūtināta, transportlīdzekļa vadītājam, kura pusē atrodas šķērslis (kavēklis), jādod ceļš pretim braucošajam transportlīdzeklim. (..) Savukārt atbilstoši LAPK 149.^{9} panta devītajai daļai par ceļa nedošanu pretim braucošā transportlīdzekļa vadītājam vietās, kur ir apgrūtināta samainīšanās, uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam no desmit līdz piecdesmit latiem.

Tātad, lai personu varētu saukt pie administratīvās atbildības saskaņā ar norādīto tiesību normu, nepieciešams konstatēt, ka persona, kuras pusē atrodas šķērslis, nedod ceļu pretim braucošajam transportlīdzeklim vietās, kur ir apgrūtināta transportlīdzekļu samainīšanās.

[7] Kā norādīts protokolā *(lietas 33.lapa)*, pieteicējs 2011.gada 13.janvārī ap plkst.18.02 brauca pa Valdeķu ielu, Rīgā no K.Ulmaņa gatves Saulkalnes ielas virzienā un Valdeķu ielā pretī namam Nr.6, apbraucot viņa braukšanas joslā esošo šķērsli (stāvošos transportlīdzekļus), nedeva ceļu pretim braucošajam transportlīdzeklim Jaguar.

Lietā nav strīda, ka protokolā norādītajā laikā pieteicējs brauca protokolā fiksētajā vietā un virzienā. Taču ir strīds par to, vai pieteicējs apbrauca savā joslā esošos šķēršļus, vai iebrauca pretējā braukšanas joslā un vai tādējādi nedeva ceļu pretim braucošajam transportlīdzeklim Jaguar.

[8] Tiesas sēdē pieteicējs vairākkārt norādīja, ka viņš nevar ne apgalvot, ne noliegt, ka apbrauca savā joslā esošo šķērsli, kā arī nevar ne apgalvot, ne noliegt, ka iebrauca pretējā virziena joslā *(lietas 129.lapa).*

Vērtējot šo apstākli, tiesa konstatē, ka transportlīdzekļa Jaguar vadītāja *A.O.*, pēc ceļu satiksmes negadījuma ziņojot par to policijas dienestam, telefoniski norādīja, ka pieteicēja transportlīdzeklis Valdeķu ielā pretī namam Nr.6, ceļa posmā, kur brauktuve sašaurinās, iebrauca viņas braukšanas joslā, kā rezultātā notika sadursme ar transportlīdzekļu atpakaļskata spoguļiem, un *A.O.* transportlīdzeklim salūza spogulis vadītāja pusē. Minētais paskaidrojums nostiprināts audioierakstā *(lietas 97.lapa).*

Uz identiskiem apstākļiem *A.O.* norādījusi, arī sniedzot paskaidrojumu (*lietas 40., 63.lapa)* policijas darbiniekiem, kad tie pēc *A.O.* izsaukuma ieradās notikuma vietā.

Tātad transportlīdzekļa Jaguar vadītāja uzreiz pēc negadījuma policijas darbiniekus konsekventi informēja, ka pieteicēja transportlīdzeklis iebrauca viņas braukšanas joslā.

[9] Tiesa konstatē, ka šādus *A.O.* paskaidrojumus apstiprina arī citi lietā iegūtie pierādījumi, proti, policijas inspektors *N.M.* 2011.gada 2.jūnija ziņojumā *(lietas 35.lapa)* norādījis, ka 2011.gada 13.janvārī, kad pildīja dienesta pienākumus, ap plkst. 18.20 ieradās ceļu satiksmes negadījuma vietā Valdeķu ielā pretī namam Nr.6, kur transportlīdzekļa Jaguar vadītāja *A.O.* norādīja sadursmes vietu.

Lietā esošajā ceļu satiksmes negadījuma reģistrēšanas protokolā *(lietas 57.lapa)* ir atspoguļota ceļu satiksmes negadījuma shēma, kurā kā negadījuma vieta norādīts ceļa posms Valdeķu ielā virzienā no Saulkalnes ielas uz K.Ulmaņa gatves pusi, tātad virzienā, kādā brauca

transportlīdzekļa Jaguar vadītāja, par ko nav strīda. Šajā shēmā sadursmes punkts ir norādīts *A.O.* kustības joslā vietā pretī namam Valdeķu ielā 6. Tātad, tā kā sadursmes vieta norādīta *A.O.* kustības joslā, secināms, ka pieteicējs izbrauca no savas kustības joslas un iebrauca pretējā braukšanas joslā.

[10] Faktu, ka pieteicējs iebrauca pretējā braukšanas joslā, apstiprina arī negadījuma aculiecinieks *E.N.*, kurš policijā 2011.gada 24.janvārī saņemtajā paskaidrojumā *(lietas 41.lapa)* norādījis, ka pieteicējs, apbraucot sniega kupenu, kas bija izveidojusies viņa braukšanas joslā, iebrauca pretējā braukšanas joslā, nenodot ceļu pretim braucošajam transportlīdzeklim Jaguar, kā rezultātā notika sadursme ar abu transportlīdzekļu atpakaļskata spoguļiem.

Šos paskaidrojumus *E.N.* apstiprināja arī tiesas sēdē, būdams nopratināts liecinieka statusā. *E.N.* tiesas sēdē liecināja *(lietas 132.lapa),* ka 2011.gada 13.janvārī brauca aiz pieteicēja transportlīdzekļa tādā pašā kustības virzienā kā pieteicējs un skaidri redzēja, ka pieteicējs, apbraucot sniega valni, kas bija izveidojies viņu braukšanas joslā, iebrauca pretējā braukšanas joslā, aizķēra transportlīdzekļa Jaguar atpakaļskata spoguli, tas nokrita un saplīsa.

[11] No minēto paskaidrojumu un liecību kopuma nepārprotami konstatējams, ka tieši pieteicējs iebrauca pretējā braukšanas joslā. Tāpat no minētajiem paskaidrojumiem viennozīmīgi secināms, ka pieteicējs pretējā braukšanas joslā iebrauca tāpēc, ka apbrauca savā braukšanas joslā esošo šķērsli.

Pirmajā pēc negadījuma sastādītajā dokumentā, tas ir, ceļu satiksmes negadījuma reģistrēšanas protokolā atspoguļots, ka pieteicēja braukšanas joslā atradās divi apsniguši transportlīdzekļi. Arī tiesas sēdē nopratinātais liecinieks *O.N.* apstiprināja *(lietas 132.lapa),* ka ceļa labajā pusē jeb pusē, pa kuru brauca pieteicēja transportlīdzeklis, stāvēja mašīnas. Savukārt liecinieks *E.N.* tiesas sēdē paskaidroja, ka braukšanas joslā, pa kuru pārvietojās pieteicējs, bija izveidojies sniega valnis, kuru pieteicējam bija nepieciešams apbraukt, lai varētu turpināt kustību taisni. Tiesas ieskatā nav būtiskas nozīmes tam, vai pieteicēja braukšanas joslā atradās apsniguši transportlīdzekļi vai sniega valnis, jo gan no ceļu satiksmes negadījuma reģistrēšanas protokolā atspoguļotās shēmas, gan no *E.N.* sniegtajām liecībām nepārprotami izriet, ka šā šķēršļa apbraukšana nebija iespējama, neiebraucot pretējā braukšanas joslā.

[12] Tiesa nepiekrīt pieteicēja apgalvojumam, ka *E.N.* liecības ir vērtējams kritiski, jo pieteicēja ieskatā *E.N.* diennakts tumšajā laikā slikti apgaismotā ceļa posmā nevarēja pamanīt gan pieteicēja transportlīdzekļa marku, gan transportlīdzekļa reģistrācijas numuru, gan to, ka pieteicējs iebrauca pretējā braukšanas joslā, gan to, ka notika pieteicēja transportlīdzekļa un pretī braucošā transportlīdzekļa Jaguar sadursme ar atpakaļskata spoguļiem. Pirmkārt, tiesa nepiekrīt pieteicējam, ka, braucot dažus metrus aiz sadursmi izraisošā transportlīdzekļa, būtu apgrūtinoši pamanīt tos apstākļus, uz kuriem norādījis *E.N.* Otrkārt, *E.N.* liecības, kurās atspoguļoti negadījuma apstākļi un tajā iesaistītie transportlīdzekļi, nav vienīgie pierādījumi, *E.N.* liecības apstiprina citi lietā esošie pierādījumi, tostarp *A.O.* paskaidrojumi un ceļu satiksmes negadījuma reģistrēšanas protokols, līdz ar to *E.N.* liecības pretēji pieteicēja viedoklim ir atzīstams par pieļaujamu pierādījumu.

[13] Pieteicējs tiesas sēdē vairākkārt paskaidroja, ka vietā, kur notika sadursme, bija apgrūtināta transportlīdzekļu samainīšanās, jo netīrītā sniega dēļ bija iebrauktas trīs sliedes, no kurām vidējā bija kopīga abos virzienos braucošajiem transportlīdzekļiem, tātad gan pieteicēja transportlīdzeklim, gan transportlīdzeklim Jaguar. Pieteicējs apgalvoja, ka iebraukto sliežu dēļ nebija iespējams nobraukt ne pa labi, ne pa kreisi, līdz ar ko pieteicēja ieskatā nav iespējams viennozīmīgi secināt, kurš iebrauca pretējā braukšanas joslā, proti, pieteicējs vai transportlīdzekļa Jaguar vadītāja.

Tiesa šādai interpretācijai nepiekrīt, jo, ja arī uz ceļa bija sliedes, tās izveidojās, transportlīdzekļu vadītājiem apbraucot pieteicēja joslā esošo šķērsli (apsnigušos transportlīdzekļus vai sniega valni). Kā tiesa konstatēja iepriekš atbilstoši lietā iegūtajiem pierādījumiem, šo šķērsli apbraukt, neiebraucot pretējā braukšanas joslā, nebija iespējams. Tātad, ja arī bija iebrauktas sliedes tādā veidā, lai apbrauktu šos šķēršļus, tad pieteicējam konstatējot, ka viņa braukšanas joslā atrodas šķērslis, kuru nepieciešams apbraukt, bija jādod priekšroka pretī braucošajiem transportlīdzekļiem, kā to noteic Ceļu satiksmes noteikumu 125.punkts. Tikai pēc priekšrokas došanas pretim braucošajiem transportlīdzekļiem pieteicējs bija tiesīgs turpināt ceļu, apbraucot viņa joslā esošo šķērsli un attiecīgi iebraucot pretējā braukšanas joslā, pirms tam pārliecinoties, ka netiek radītas satiksmi traucējošas vai bīstamas situācijas, kā to noteic Ceļu satiksmes noteikumu 10.punkts.

[14] Ievērojot minēto, tiesa secina, ka ir iestājušies visi LAPK 149.[9] panta devītajā daļā paredzētie apstākļi, kas dod pamatu pieteicēja saukšanai pie administratīvās atbildības, jo pieteicēja braukšanas pusē ceļa posmā, kur bija apgrūtināta transportlīdzekļu samainīšanās, atradās šķērslis, kuru apbraucot, pieteicējs iebrauca pretējā braukšanas joslā, nedodot ceļu pretim braucošajam transportlīdzeklim Jaguar. Līdz ar to pārsūdzētais lēmums šajā daļā atzīstams par tiesisku un pamatotu.

II

[15] Kā tiesa norādīja iepriekš, pieteicējs saukts pie administratīvās atbildības arī saskaņā ar LAPK 149.[16] panta piekto daļu, kura noteic, ka par ceļu satiksmes negadījuma vietas atstāšanu pēc ceļu satiksmes negadījuma, pārkāpjot noteikto kārtību, uzliek naudas sodu velosipēda un mopēda vadītājam no pieciem līdz četrdesmit latiem, cita transportlīdzekļa vadītājam uzliek naudas sodu no piecdesmit līdz piecsimt latiem un atņem transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz laiku no trim mēnešiem līdz diviem gadiem vai bez transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšanas.

[16] Atbilstoši LAPK 9.pantam par administratīvo pārkāpumu atzīstama prettiesiska, vainojama (ar nodomu vai aiz neuzmanības izdarīta) darbība vai bezdarbība, kura apdraud valsts vai sabiedrisko kārtību, īpašumu, pilsoņu tiesības un brīvības vai noteikto pārvaldes kārtību un par kuru likumā paredzēta administratīvā atbildība.

No minētās normas secināms, ka personas vaina ir jebkura administratīvā pārkāpuma sastāva elements. Tātad, lai konstatētu pārkāpuma sastāvu, cita starpā nepieciešams konstatēt personas subjektīvo attieksmi – nodomu vai neuzmanību.

Kā atzinis Augstākās tiesas Senāts, LAPK 149.[16] panta piektajā daļā minētā pārkāpuma objektīvo pusi raksturo darbības, atstājot negadījuma vietu pēc objektīvi notikuša negadījuma. Tas ir formāls sastāvs (nav jāvērtē, vai tā rezultātā iestājušās kaitīgās sekas), kas izslēdz vērtēt personas attieksmi pret darbības sekām, kā to burtiski paredz LAPK 10. un 11.pants. Līdz ar to vērtējama tikai personas attieksme pret savu darbību raksturu, Izvērtējot pārkāpuma – negadījuma vietas atstāšanu – būtību, secināms, ka pārkāpumu raksturo personas attieksme pret tās veiktajām darbībām – negadījuma vietas atstāšana, pārkāpjot likumā noteikto kārtību. Lai konstatētu vainojamu darbību, jākonstatē, ka persona apzinājās, ka ir noticis ceļu satiksmes negadījums. LAPK 149.[16] panta piektajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu var izdarīt tikai ar nodomu *(sk. Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 13.decembra spriedumu lietā Nr.SKA-584/20074).*

Ievērojot minēto, nepieciešams noskaidrot, vai pieteicējs ir apzinājies, ka ir noticis ceļu satiksmes negadījums.

[17] Saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 1.panta 7.punktu ceļu satiksmes negadījums ir ceļu satiksmē noticis nelaimes gadījums, kurā iesaistīts vismaz viens transportlīdzeklis un kura

rezultātā cilvēks gājis bojā, viņam nodarīti miesas bojājumi vai arī nodarīti zaudējumi fiziskās vai juridiskās personas mantai vai videi, kā arī citā vietā, kur iespējama transportlīdzekļa braukšana, noticis negadījums, kurā iesaistīts transportlīdzeklis.

2011.gada 7.februārī policijai sniegtajos paskaidrojumos *(lietas 45., 65.lapa)* pieteicējs norādījis, ka orientējoši laikā posmā starp 2011.gada 10.janvāri un 15.janvāri pieteicējs no K.Ulmaņa gatves nogriezās pa labi uz ielu, kuras nosaukumu neatceras. Pieteicējam pretī brauca automašīna, kuras marku, krāsu un numuru pieteicējs neievēroja. Kā šķita pieteicējam, pretī braucošā mašīna iebrauca pretējā virziena joslā un ar savu spoguli aizķēra pieteicēja transportlīdzekļa spoguli. Pēc šīs nelielās sadursmes pieteicējs nedaudz samazināja ātrumu un ieraudzīja, ka viņa transportlīdzekļa spogulis nav bojāts. Pretī braucošā mašīna aizbrauca neapstājusies. Pieteicējs ieraudzīja, ka viņa transportlīdzeklim ir tikai salocījies spogulis, pieteicējs to iztaisnoja un aizbrauca. Tā kā pieteicēja transportlīdzeklis bojājumus neguva, bet pretī braucošais transportlīdzeklis neapstājoties aizbrauca, pieteicējs uzskatīja, ka ceļu satiksmes negadījums nav noticis.

2011.gada 14.jūnija paskaidrojumā *(lietas 43., 67.lapa)* pieteicējs norāda, ka kontakts ar transportlīdzekļu spoguļiem bija minimāls. Pēc šā kontakta pieteicējs nobrauca aptuveni 30 – 50 metrus un apstājās. Konstatēja, ka otra transportlīdzekļa nav, pieteicēja transportlīdzeklim bojājumu nav, tāpēc aizbrauca.

No minētajiem pieteicēja paskaidrojumiem viennozīmīgi secināms, ka pieteicējs apzinājās to, ka ir notikusi transportlīdzekļu sadursme jeb kā to definē pieteicējs – transportlīdzekļu kontakts ar atpakaļskata spoguļiem, kas atbilstoši Ceļu satiksmes likuma 1.panta 7.punktam atzīstams par ceļu satiksmes negadījumu.

To, ka transportlīdzekļu kontakts ar spoguļiem jeb pieteicēja transportlīdzekļa un transportlīdzekļa Jaguar sadursme 2011.gada 13.janvārī notika, pieteicējs apstiprināja arī tiesas sēdē. To savās liecībās tiesas sēdē konsekventi apstiprināja arī liecinieku statusā nopratinātie *O.N.* un *M.V.*, kuri sadursmes laikā atradās pieteicēja transportlīdzeklī un kuri paskaidroja, ka dzirdēja, ka notiek sadursme (saskare ar pretī braucošo transportlīdzekli), taču neredzēja otrā transportlīdzekļa modeli un reģistrācijas numuru.

O.N. un *M.V.* tiesas sēdē apstiprināja arī to, ka pieteicējs vairākus metrus pēc sadursmes vietas apturēja transportlīdzekli, izkāpa no tā, apskatīja to, konstatēja, ka pieteicēja transportlīdzeklim sadursmes rezultātā ir aizlocīts atpakaļskata spogulis vadītāja pusē, atlocīja to un aizbrauca prom.

Minēto pierādījumu kopums apstiprina, ka pieteicējs apzinājās, ka ir noticis ceļu satiksmes negadījums – transportlīdzekļu sadursme. Tāpat šie pierādījumi apstiprina, ka pieteicējs, apzinoties, ka ir noticis ceļu satiksmes negadījums, no negadījuma vietas aizbrauca. Secīgi nepieciešams noskaidrot, vai pieteicējs, atstājot ceļu satiksmes negadījuma vietu, ir ievērojis likumā noteikto kārtību.

[18] Kārtība, kādā transportlīdzekļa vadītājam ir jārīkojas pēc satiksmes negadījuma, noteikta Ceļu satiksmes noteikumos.

Saskaņā ar pārsūdzētajā lēmumā piemēroto Ceļu satiksmes noteikumu 50.4.apakšpunktu, ja ceļu satiksmes negadījumā ir cietuši cilvēki vai nodarīti bojājumi trešās personas mantai (par trešās personas mantu nav uzskatāms ceļu satiksmes negadījumā iesaistītais transportlīdzeklis, kura īpašnieks nav transportlīdzekļa vadītājs), kā arī tad, ja transportlīdzekļiem radušies bojājumi, kuru dēļ tie nevar vai tiem aizliegts braukt, transportlīdzekļa vadītājs par ceļu satiksmes negadījumu paziņo policijai un, ja nepieciešams, glābšanas dienestam un tālāk rīkojas pēc to norādījumiem.

Atbilstoši Ceļu satiksmes noteikumu 51.punktam, ja ceļu satiksmes negadījumā nav cietuši cilvēki, nav nodarīti bojājumi trešās personas mantai, kā arī transportlīdzekļiem nav

radušies bojājumi, kuru dēļ tie nevar vai tiem aizliegts braukt, transportlīdzekļa vadītājs: 51.1. nekavējoties apstājas un paliek negadījuma vietā, iededz avārijas gaismas signalizāciju un uzstāda avārijas zīmi, bet, ja tas nav iespējams, citādā veidā brīdina pārējos ceļu satiksmes dalībniekus par ceļu satiksmes negadījumu; 51.2. vienojas ar otra ceļu satiksmes negadījumā iesaistītā transportlīdzekļa vadītāju par visiem būtiskajiem negadījuma apstākļiem, aizpilda saskaņoto paziņojumu un, neziņojot policijai par negadījumu, atstāj negadījuma vietu.

Savukārt saskaņā ar Ceļu satiksmes noteikumu 52.punktu, ja šo noteikumu 51.punktā minētajā ceļu satiksmes negadījumā ir iesaistīti vairāk nekā divi transportlīdzekļi vai ja transportlīdzekļu vadītāji nespēj vienoties par visiem būtiskajiem negadījuma apstākļiem un aizpildīt saskaņoto paziņojumu, transportlīdzekļu vadītāji: 52.1. nekavējoties apstājas un paliek negadījuma vietā, iededz avārijas gaismas signalizāciju un uzstāda avārijas zīmi, bet, ja tas nav iespējams, citādā veidā brīdina pārējos ceļu satiksmes dalībniekus par ceļu satiksmes negadījumu; 52.2. par ceļu satiksmes negadījumu paziņo policijai un, ja nepieciešams, glābšanas dienestam un tālāk rīkojas pēc to norādījumiem.

Kā noprotams no pieteicēja paskaidrojumiem, pieteicējs uzskata, ka viņam nebija jāziņo par negadījumu policijai un pieteicējs bija tiesīgs aizbraukt no notikuma vietas, neziņojot par to policijai tā iemesla dēļ, ka pieteicēja transportlīdzeklim nebija radīti bojājumi un otra transportlīdzekļa vadītāja no notikuma vietas aizbrauca. Pirmkārt, pieteicēja paskaidrojums, ka transportlīdzekļa Jaguar vadītāja no notika vietas aizbrauca, ir klajā pretrunā ar iepriekš analizētajiem pierādījumiem. Otrkārt, tiesa norādītajam pieteicēja argumentam nepiekrīt pēc būtības, jo, sistēmiski interpretējot Ceļu satiksmes noteikumu 51. un 52.punktu, secināms, ka 51.punkts, kas pieļauj iespēju neziņot par negadījumu policijai, ir piemērojams vienīgi tad, ja negadījumā iesaistīto transportlīdzekļu vadītāji ir spējuši vienoties savā starpā. Savukārt gadījumā, ja šāda vienošanās netiek panākta, par negadījumu, kā to nosaka 52.punkts, ir jāpaziņo policijai. Tādējādi šim secinājumam ir pretrunā esošs pieteicēja viedoklis, ka gadījumā, ja transportlīdzeklim bojājumi nav nodarīti, transportlīdzekļa vadītājs pēc negadījuma ir tiesīgs neziņot par to policijai. Tiesas ieskatā vienīgi policijas darbinieki var izvērtēt un pieņemt lēmumu, vai pēc ceļu satiksmes negadījuma apstākļos, kad nav konstatējami būtiski transportlīdzekļa bojājumi un otrs transportlīdzekļa vadītājs it kā ir aizbraucis no notikuma vietu, persona ir tiesīga atstāt notikuma vietu.

Nedz iepriekš norādītās, nedz arī citas Ceļu satiksmes noteikumu normas neparedz, ka ceļu satiksmes negadījumā iesaistītā transportlīdzekļa vadītājs varētu atstāt negadījuma vietu un neziņot par to policijai, ja otrs transportlīdzekļa vadītājs ir atstājis notikuma vietu. No tiesību normas teksta, kas noteic, ka notikuma vietu drīkst atstāt tikai tad, ja savā starpā ir vienojušies vadītāji, secināms, ka šādas vienošanās trūkums neatkarīgi no tā, kāpēc vienošanās nav panākta (piemēram, transportlīdzekļa vadītāji nav vienojušies par notikuma faktiskajiem apstākļiem vai arī otrs transportlīdzekļa vadītājs ir atstājis negadījuma vietu), uzliek obligātu pienākumu ceļu satiksmes negadījumā iesaistītā transportlīdzekļa vadītājam par negadījumu paziņot policijai. Arī Ceļu satiksmes noteikumu 50.4.apakšpunktā *expressis verbis* noteikts transportlīdzekļa vadītāja pienākums ziņot policijai par ceļu satiksmes negadījumu. Tādējādi, ja arī pieņemtu, ka transportlīdzekļa Jaguar vadītāja atstātu negadījuma vietu, tas nedodu pamatu pieteicējam aizbraukt no notikuma vietas, neziņojot par negadījumu policijai.

Vienā no tiesas sēdēm pieteicējs, uzskatot, ka negadījuma vietu atstājis tiesiski, atsaucās uz Ceļu satiksmes noteikumu 54.punktu. Saskaņā ar šo tiesību normu transportlīdzekļa vadītājs ir tiesīgs neziņot policijai par ceļu satiksmes negadījumu tad, ja negadījumā ir iesaistīs tikai viens transportlīdzeklis, nav cietuši cilvēki un nav nodarīti bojājumi trešās personas mantai. Tā kā izskatāmās lietas ietvaros negadījumā iesaistīti divi transportlīdzekļi, ko pieteicējs apzinājās jau sadursmes brīdī, tad uz pieteicēju nav attiecināma arī šī tiesību norma.

[19] Ievērojot iepriekš secināto, kā arī apstākli, ka lietā nav strīda par to, ka pieteicējs par ceļu satiksmes negadījumu policijai neziņoja un aizbrauca no notikuma vietas jeb no vietas, kurā notika pieteicēja un pretim braucošā transportlīdzekļa Jaguar sadursme, tiesa atzīst, ka pieteicējs ir izdarījis arī LAPK 149.[16] panta piektajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu.

[20] Turklāt, tā kā pieteicējs no negadījuma vietas aizbrauca, tad, ievērojot šā sprieduma [18] punktā izdarīto secinājumu, nav izšķirošas nozīmes pieteicēja un liecinieka *O.N.* tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem, ka pieteicējs pēc sadursmes ar transportlīdzekli Jaguar apstājās dažus metrus tālāk, apskatīja savu transportlīdzekli, nekonstatēja ne sava transportlīdzekļa būtiskus bojājumus, ne arī faktu, ka otrs sadursmē iesaistītais transportlīdzeklis apstājās notikuma vietā un tikai pēc tam aizbrauca no notikuma vietas. Pie tam atzīmējams, ka šie paskaidrojumi ir pretrunā citiem lietā esošajiem pierādījumiem, tostarp liecinieces *M.V.* tiesas sēdē sniegtajām liecībām, kurās viņa norādīja, ka pēc sadursmes ar pretim braucošo transportlīdzekli, pieteicējs iebrauca sānu ieliņā (pagalmā), apskatījās savu transportlīdzekli, atlocīja tā atpakaļskata spoguli un aizbrauca prom, neapskatījis notikuma (sadursme) vietu un nepārliecinājies, vai otrs sadursmē iesaistītā transportlīdzekļa vadītājs ir apstājies sadursmes vietā.

[21] Tāpat, vērtējot pieteicēja atbildību par LAPK 149.[16] panta piektajā daļā un LAPK 149.[9] panta devītajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu izdarīšanu, nav nozīmes pieteicēja argumentiem, ka pieteicēja transportlīdzekļa sadursmes rezultātā ar transportlīdzekli Jaguar pēdējam nevarēja tikt nodarīti tādi bojājumi, kādus tos ir norādījusi transportlīdzekļa Jaguar vadītāja. Izskatāmās lietas ietvaros ir būtiski noskaidrot nevis bojājumu pakāpi, bet gan to, vai pieteicējs, apbraucot šķērsli, nedeva ceļu pretim braucošajam transportlīdzeklim (LAPK 149.[9] panta devītā daļa) un vai pieteicējs atstāja negadījuma vietu, neievērojot likumā noteikto kārtību (LAPK 149.[16] panta piektā daļa). Tā kā tiesa iepriekš konstatēja pieteicēja izdarītos pārkāpumus, kas kvalificējami atbilstoši norādītajām tiesību normām, tiesa uzskata, ka pieteicējs ir saucams pie administratīvās atbildības, uzliekot pieteicējam administratīvo sodu.

[22] Administratīvā soda uzlikšanu reglamentē LAPK 32.pants, kurš noteic, ka sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem (pirmā daļa). Uzliekot sodu, ņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus (otrā daļa).

No LAPK 33.panta otrās daļas un 34.panta otrās daļas izriet, ka iestādei, izlemjot administratīvā pārkāpuma lietu, jāvērtē arī konkrētā pārkāpuma iespējamais apdraudējums satiksmes drošībai – diennakts laiks, ceļa un laika apstākļi, satiksmes intensitāte vietā, kur izdarīts pārkāpums un citi tamlīdzīgi apstākļi, kā arī personiski vai ģimenes apstākļi. Šie apstākļi var tikt atzīti gan par atbildību mīkstinošiem, gan atbildību pastiprinošiem.

Savukārt saskaņā ar LAPK 35.panta otro daļu, ja persona ir izdarījusi vairākus administratīvos pārkāpumus, kas konstatēti vienlaicīgi, un tos izskata viena un tā pati institūcija (amatpersona), administratīvais sods tiek uzlikts tās sankcijas ietvaros, kura ir paredzēta par smagāko pārkāpumu. (..).

Par LAPK 149.[9] panta devītajā daļā paredzētā pārkāpuma izdarīšanu ir paredzēts administratīvais naudas sods no desmit līdz piecdesmit latiem. Savukārt par LAPK 149.[16] panta piektajā daļā paredzēto pārkāpumu – naudas sods no piecdesmit līdz piecsimt latiem ar

transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanu uz laiku no trim mēnešiem līdz diviem gadiem vai bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanu.

Tā kā pieteicējam ar pārsūdzēto lēmumu par norādītajās tiesību normās paredzēto pārkāpumu izdarīšanu uzlikts naudas sods septiņdesmit latu apmērā, tiesa atzīst, ka iestāde soda noteikšanā ir ievērojusi LAPK 35.panta otro daļu.

Izvērtējot pārkāpuma raksturu un ņemot vērā, ka pieteicējam naudas sods noteikts tuvu minimālās sankcijas robežai, tiesas ieskatā nav pamata atzīt, ka uzliktais sods ir acīmredzami nesamērīgs. Tiesa atzīst, ka pieteicēja sodīšana ar naudas sodu septiņdesmit latu apmērā par ceļa nedošanu pretim braucošajam transportlīdzeklim, kā rezultātā izraisīta sadursme, kā arī par aizbraukšanu no negadījuma vietas ir samērīga un atbilstoša izdarītajam pārkāpumam, kā arī sasniedz LAPK 22.pantā paredzēto administratīvā soda mērķi, tostarp novērst jaunu pārkāpumu izdarīšanu.

[23] Rezumējot iepriekš konstatēto un secināto, tiesa atzīst, ka pieteikums ir nepamatots un noraidāms, savukārt pārsūdzētais lēmums ir pamatots un tāpēc atstājams negrozīts.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu, 289.-291.pantu, Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286.panta pirmās daļas 3.punktu, tiesa

nosprieda:

atstāt negrozītu Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes 2011.gada 27.jūnija lēmumu Nr.2795 (administratīvā pārkāpuma protokols Nr.PA868123) par *V.D.* (personas kods */personas kods/*) saukšanu pie administratīvās atbildības saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.[9] panta devīto daļu un 149.[16] panta piekto daļu, bet *V.D.* pieteikumu noraidīt.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese (paraksts) D.Makarova

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas

tiesnese_____ D.Makarova
Rīgā 2012.gada 22.jūnijā